

Сілабус з дисципліни «ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ»

(альтернативний курс з філософії для бакалаврів)

Викладачі дисципліни:

Хміль В.В. професор кафедри філософії, д.філос. наук.

Малівський А.М. доцент кафедри філософії і соціології, к. філос. наук.

Шифр галузі	Код і назва спеціальності	Назва ОНП
03	032	Історія та археологія
03	033	Філософська антропологія
05	051	Економіка
07	073	Менеджмент
10	101	Екологія
12	122	Комп'ютерні науки
14	144	Теплоенергетика
19	192	Будівництво цивільна інженерія
27	273	Залізничний транспорт
27	275	Транспортні технології на залізничному та промисловому транспорті

івень вищої освіти – перший (бакалаврський) викладається для усіх спеціальностей. Для засвоєння курсу «Філософія» необхідно знати дисципліни, які прочитані при на перших двох семестрах «Історія України», «Культурологія» та інші спецкурси по вибору.

Статус дисципліни – освітньо- нормативна

Обсяг –4 кредити ЄКТС. Загальна кількість годин – 120 (для денної та заочної форми навчання)
Аудиторних занять– 48 год., лекції – 32, практичних занять - 16

Самостійна роботи студента – 72 год

Форма контролю - екзамен

Зв'язок з викладачем: e-mail: Broun79@gmail.com, тел. 056 – 373-15-88

Анотація до курсу

Філософська антропологія, як вчення про людину - одне з впливових напрямків суспільної думки ХХ-ХХІ ст. з тієї причини, що зміни в житті світових спільнот викликали потребу в фундаментальних знаннях про людину. Упродовж минулих століть цілісність людини випадала з наукового аналізу. Сьогоднішній світ свідчить, що без усвідомлення місця людини в сучасному суспільстві не можна вирішити ні технічних, ні економічних, ні гуманітарних проблем. Цей інтерес настільки став актуальним, що через антропний принцип стали переосмислюються гуманітарні, технічні, природничі науки, змінюватися їх зміст в напрямку гуманістичного ставлення до людини.

Навчальна дисципліна «філософська антропологія» за останні десятиліття усе частіше з'являється на кафедрах університетів і стає усе більш популярною серед студентів. Така увага викликана тим, що ця дисципліна дає можливість дати відповідь на питання: Що таке людина? Чи можна пізнати її науковими засобами, чи тільки філософськими підходами. Яке призначення людини у Всесвіті? В чому сенс її життя? Що означає бути людиною? Де межа, що відділяє людину від тварини – ця межа зовнішня чи внутрішня?

Мета навчальної дисципліни

Місія курсу «Філософська антропологія» - засвоїти базові положення дисципліни, дати студенту уявлення про місце антропології в системі наукових знань. Метою дисципліни є формування творчого мислення на основі цілісного бачення людини, нового погляду на світ, зв'язаний з минулим та майбутнім людства. Такий підхід в сукупності з іншими гуманітарними науками закладає методологію для пізнання навколишнього світу, виробляє навички критичного мислення та аргументації, формує - гуманістичний світогляд студента.

Що вона дає студенту: в процесі вивчення філософської антропології, студент стає обізнаним як з історико-філософськими, так і сучасними соціальними проблемами людини, вибором її місця у світі та шляхів самореалізації.

Метою дисципліни є досягнення компетентностей, які основані в освітньо-нормативній програмі є наступними:

1. Мати здатність до абстрактного та критичного мислення стосовно концепцій становлення філософської антропології;
2. Здатність системного мислення, вільно оперувати отриманими за час навчання знаннями, системно мислити категоріями філософської антропології;
3. Здатність формувати власну думку, планувати та здійснювати оригінальні самосійні дослідження в галузі філософської антропології.
4. Здатність магістрів приймати участь в дискусіях використовуючи отримані навички аналітичного ставлення до різноманітних концепцій, що пов'язані з людиною та її буттям.
5. Здатність демонструвати лідерські якості в постановці нового проблемного поля в організації гуртків по інтересам, виступах в засобах масової комунікації провідуєчи гуманітарні принципи.
6. Мати навички орієнтуватися у науковій та періодичній антропологічній літературі із актуальних проблем антропології.
7. Здатність до дотримання етичних норм академічної доброчесності в науково-педагогічній діяльності.

Зміст дисципліни

<u>Дата прове дення</u>	Зміст лекційних занять та семінарів	Денна форма навч.	Зоачна форма навч.
	Лекції	32 год	8 год
	Тема 1. Проблема предмета та об'єкта антропології Філософська антропологія, її місце у системі філософського знання.	2	2
	Тема 2 Антропологічні мотиви в епосах та у філософії Стародавнього Сходу.	4	Само стійно

Тема 3. Основні стратегії розуміння феномену людини античної філософії. Стоїцизм епікурейство.	2	Само стійно
Тема 4. Середньовічний образ людини та у Відродженні	2	Само стійно
Тема 5. Антропологічні ідеї філософії Нового часу та Просвітництва.)	4	2
Тема 5. Проблема людини у німецькій класичній філософії.	4	Само стійно
Тема 6. Сциєнтичні та натурфілософські концепції розуміння людини	4	Само стійно
Тема 7. Антропологічна складова <u>української філософії</u>	2	Само стійно
Тема 8. «Філософія життя». Ірраціональні концепції людини та їх вплив на подальший розвиток антропології»	6	Само стійно
Тема 9 «Антропологічний поворот» у філософії в перш. пол. XX ст. Німецька школа антропології	2	Само стійно
Тема 10. Екзистенціальні концепції людського існування.	4	Само стійно
Тема 11. Антропологічна проблематика в структуралізмі та герменевтиці.	2	Само стійно
Тема 12. Концепції людини в класичній та некласичній філософії. Проблема людини в модерні та постмодерні.	2	2
Усього лекцій	32	6
Практичні заняття	8 год	2 год.
Практичне заняття 1. Сутність, предмет і об'єкт філософської і соціально-культурної антропології	2	2
Практичне заняття 2. Формування антропології як самостійної наукової дисципліни.	2	Само стійно
Практичне заняття 3. Методи соціокультурної антропології.	2	Само стійно
Практичне заняття 4. Типизація людини: Homo Faber - людина вміла. Homo agressius - людина агресивна. Homo ludens - людина граюча	2	Само стійно
Практичне заняття 5. Натурфілософські концепції походження людини	2	Само стійно
Практичне заняття 6. Культурні моделі людини. «філософія життя» Шопенгауера та Ніцше; психоаналіз З.Фрейда	2	Само стійно
Практичне заняття 7. Релігійна та екзистенційна антропологія та її різновиди.	2	Само стійно
Практичне заняття 8. Структуралістська антропологія Особливості антропології постмодерну.	2	Само стійно
	48	8
Самостійна робота	72	112
Підготовка до лекцій та практичних занять	12	12
Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30	60

	Підготовка до складання іспиту	30	40
	УСЬОГО 120 год. 4 кр ECTS	120	120

Методи навчання

Лекції є інформаційно-словесними з використанням електронних дидактичних демонстраційних матеріалів (презентацій). Застосовуються на лекції такі методи, як бесіда та евристична бесіда, під час яких використовується чітка система, заздалегідь визначених запитань, які сприяють активному засвоєнню студентами системи фактів, нових понять та закономірностей.

Підготовка до лекції передбачає опрацювання матеріалу попередньої лекції за конспектом та рекомендованою літературою.

Практичні заняття починаються з пояснення і відповідей на питання студентів. Далі виконуються практичні вправи за певним зразком; дискусія по проблемах.

Підготовка до практичних занять передбачає опрацювання лекційного матеріалу.

Опрацювання розділів програми, які не розглядаються під час лекцій, передбачає підготовку студентами конспекту відповідних тематичних питань. Для цього використовується рекомендована література.

Підготовка до модульного контролю передбачає опрацювання теоретичних питань із наданого переліку.

Методи контролю

Поточний контроль

- Оцінювання ступеню активності аспірантів та якості їх виступів з доповідями та коментарів при проведенні дискусій на практичних заняттях.
- Оцінювання індивідуальних завдань (есе, статті, доповідь).
- Перевірка індивідуальних завдань (оформлення наукової дослідної роботи/гранту)
- Перевірка розуміння аспірантами теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатність творчо використовувати накопиченні знання та вміння.
- Підсумковий контроль (екзамен).